

Л. Кілер

ким чином, повторюючи шлях свого начальника А. Воллмера, який був переведений на ін. роботу. Виконуючи свої обов'язки, брав участь у розслідуванні резонансних справ за допомогою поліграфа. Найбільш важлива роль К. полягає в популяризації цього пристрою. У 1930 переїхав до Чикаго і розпочав роботу в Науковій лабораторії детекції злочинності в Північно-Західному університеті (Scientific Crime Detection Laboratory at Northwestern University). У 1936–38 працював завідувачем лабораторії. У 1938 відкрив першу школу поліграфа, відому як «Keeler Institute».

Лім.: *Энциклопедия криминалистики в лицах / под ред. В. Ю. Шепитько. Х., 2014.*

М. В. Шепитько.

КІНОЛОГ (від грец. *κίων* – собака) – фахівець, який володіє спеціальними знаннями щодо поведінки службово-розшукових собак та навичками з їх дресирування й застосування під час здійснення оперативно-розшукової діяльності та проведення НСРД. К.: 1) забезпечує застосування службово-розшукового собаки для розшуку та затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, виявлен-

густ Воллмер. Він асистував Джону Ларсону. У 1923 вступив до Каліфорнійського університету в Берклі, пізніше – перевівся до Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі, та-

ня втрачених нею речей, предметів чи залишених слідів; 2) бере участь у блокуванні місця вчинення кримінального правопорушення, його огляді, виявленні, фіксації, вилученні й зберіганні предметів і слідів, які можуть бути використані для розшуку особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, із застосуванням службово-розшукового собаки; 3) за відсутності можливостей застосування службово-розшукового собаки або втрати ним сліду діє за вказівкою керівника СОГ. К. на місці події:

1) визначає межі огляду місця події і порядок його проведення з метою виявлення слідів і предметів, які мають значення для застосування розшукового собаки; 2) вживає заходів щодо затримання особи, яка вчинила злочин, шляхом застосування розшукового собаки за слідами, речами і предметами, залишеними на місці події, а також із метою пошуку предметів, які мають значення для розкриття й розслідування злочину; 3) бере участь у блокуванні місця злочину, його огляді, виявленні шляхів відходу злочинця; 4) задіяний під час огляду місця події, вивчає обставини і характер події, встановлює час учинення злочину, кількість злочинців, їх прикмети і напрямки руху, визначає ін. фактори, які мають значення для розшуку злочинців «по гарячих слідах»; 5) позначає прапорцями місця виявлення на шляху слідування розшукового собаки предметів і речей, які можуть бути використані для пошуку злочинця, із застосуванням службового собаки в ході проведення першочергових оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, за необхідності бере участь у вилученні предметів і речей, у межах компетенції

живає заходів щодо їх збереження; 6) доводить до керівника СОГ інформацію про можливе походження і використання для розкриття злочину різноманітних запахоносіїв (слідів, предметів), виявлених на місці події або на шляху руху злочинців; 7) з метою виявлення підстав для застосування розшукового собаки разом з ін. працівниками поліції оглядає місця біля вікон, дверей, парканів, газонів, грядок, а також територію, прилеглу до місця події, на якій запахи слідів зберігаються довше; 8) обстежує шляхи руху злочинців після з'ясування обставин учинення злочину і вивчення обстановки місця події, визначає спосіб застосування розшукового собаки; 9) використовуючи отриману інформацію, застосовує розшукового собаку для пошуку злочинця за його запаховими слідами; 10) обстежує за допомогою розшукового собаки місця можливого укриття злочинця (горища і підвали прилеглих будівель, незамкнені сховища, лісопаркові зони, кар'єри тощо); 11) за допомогою розшукового собаки здійснює обшук місцевості або приміщень для виявлення речових доказів або осіб, які переховуються; 12) разом із ін. працівниками поліції бере участь у встановленні й затриманні осіб, причетних до вчинення злочину. За необхідності К. застосовує собаку для вибірки осіб, підозрюваних у вчиненні злочину; застосовує собаку для затримання в разі спроби злочинця втекти або чинити опір; за відсутності можливостей застосування службового собаки або втрати ним сліду К. діє за вказівкою керівника групи.

К. зі службово-розшуковою собакою бере участь в складі СОГ під час про-

ведення оглядів місць подій, заходів із припинення злочинів, пошуку та затримання злочинців, виявлення вибухових речовин, зброї, набоїв і наркотичних засобів, трупів, стріляних гільз, ін. предметів, що можуть використовуватись як речовий доказ, припинення адміністративних правопорушень, забезпечення особистої безпеки громадян і охорони громадського порядку, охорони об'єктів і територій державної, особистої та ін. форм власності, а також установаження місцезнаходження безвісти зниклих. К. підрозділів Національної поліції та Національної гвардії України використовуються тільки для виконання обов'язків, пов'язаних із застосуванням службових собак у боротьбі зі злочинністю та охороною громадського порядку, вирощуванням, утриманням та дресируванням (тренуванням) службових собак. К. зі службовою собакою може брати участь в оперативно-розшукових та профілактичних заходах, які проводяться ін. органами виконавчої влади, за спільно розробленими планами. Після закінчення роботи службового собаки К. складає акт (у двох примірниках, з яких один залучається до матеріалів кримінального провадження, другий – зберігається в кінологічному підрозділі) про його застосування або рапорт про невикористання службового собаки, з обов'язковим зазначенням причин його невикористання. У разі вчинення особливо тяжких злочинів, а також кримінальних правопорушень, які викликають значний суспільний резонанс, огляд місця події проводиться за участю начальників територіального органу поліції та слідчого підрозділу. Доцільність застосування службового

собаки визначається К. разом зі слідчим чи ст. СОГ на підставі даних, установлених під час огляду місця події. Давність учинення злочину та погодні умови не виключають можливості застосування службових собак. Збір запахових слідів і предметів для застосування розшукових собак чи собак-ідентифікаторів на місці вчинення злочину здійснюється з дозволу керівника огляду місця події після його фотографування. Факт вилучення запахових слідів і засіб їх консервації працівники СОГ фіксують у протоколі огляду місця події, про що складають окремий протокол.

Лит.: Салтєвский М. В. Криминалистическая одорология. К., 1976; Федоров Г. В. Одорология: Запаховые следы в криминалистике. Минск, 2000; Старовойтов В. И., Шамонова Т. Н. Запах и ольфакторные следы человека. М., 2003; Настанова з організації діяльності кінологічних підрозділів органів внутрішніх справ України: наказ МВС України від 19.07.2012 № 640; Інструкція з організації службової кінології в Національній гвардії України: наказ МВС України від 05.08.2014 № 772.

В. М. Шевчук.

КІРК Пол (Paul Leland Kirk; 09.05.1902, Колорадо Спрінгс, Колорадо, США – 05.06.1970, Аламеда, Каліфорнія, там само) – видатний хімік, криміналіст, фахівець у галузі мікроскопії, учасник «Manhattan Project». Отримав ступінь бакалавра в Ун-ті штату Огайо та ступінь магістра з хімії в ун-ті Пітсбурга, ступінь PhD з біохімії – в Каліфорнійському ун-ті (Берклі). У 1927 став проф. біохімії в Каліфорнійському ун-ті. Зацікавився криміналістикою у перші дні роботи викладачем

у цьому Ун-ті (після того, як студент поставив йому запитання: чи можливо встановити причину смерті отруєного собаки). Пізніше бере участь у розслідуванні кри-

П. Кірк

мінальної справи шляхом здійснення мікроскопічного дослідження одягу потерпілої від згвалтування. У подальшому залучається й до ін. справ, здійснюючи подібні дослідження. У 1937 став лідером програми з криміналістики у Каліфорнійському ун-ті. У 1942–45 долучився до «Manhattan Project». Згодом повернувся до Берклі, де був призначений завідувачем кафедри криміналістики. Палкий прихильник «принципу Локара», утім, зважав на те, що цей принцип має певні межі. В Американській академії криміналістики (American Academy of Forensic Science) затверджена нагорода ім. Пола Кірка (Paul L. Kirk Award). Має близько 250 наукових праць з біохімії та криміналістики. Осн. праці: «Quantitative Ultramicroanalysis» (1950); «Density and Refractive Index: Their Applications in Criminal Identification» (1951); «Crime Investigation: Physical Evidence and the Police Laboratory Interscience» (1953); «The Crime Laboratory» (1953, у співавт.); «Fire Investigation» (1953).

Лит.: Енциклопедія криміналістики в лицах / под ред. В. Ю. Шепитько. Х., 2014.

М. В. Шепитько.

УДК 340(477)(031)
ББК 67(4УКР)я2
В27

Редакційна колегія 20-го тому:

В. Ю. Шепітько (голова),
В. А. Журавель (заступник голови),
В. О. Коновалова, В. В. Тіщенко,
В. М. Шевчук, Б. В. Щур

В27 Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. — Харків : Право, 2016. — .

ISBN 978-966-937-048-8

Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — 2018. — 952 с. : іл.

ISBN 978-966-937-250-5

Видання є систематизованим зведенням про поняття, категорії, теорії та вчення криміналістики, судової експертизи та юридичної психології, їх окремі засоби, прийоми, методи та рекомендації. Розглядається теоретико-методологічне підґрунтя наукових концепцій та практика реалізації криміналістичних, психологічних та експертних методів, методик і технологій. Наводяться відомості про наукові та інші видання з криміналістики, судової експертизи та юридичної психології. Надаються довідкові дані про відомих українських та зарубіжних учених.

Розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, співробітників органів кримінальної юстиції, судових експертів, судових психологів, а також усіх, хто цікавиться проблемами криміналістики, судової експертизи та юридичної психології.

УДК 340(477)(031)
ББК 67(4УКР)я2

ISBN 978-966-937-250-5 (т. 20)
ISBN 978-966-937-048-8

© Національна академія правових наук України, 2018
© Інститут держави і права імені В. М. Корецького
НАН України, 2018
© Національний юридичний університет імені Яро-
слава Мудрого, 2018
© Видавництво «Право», 2018